

JAN SOKOL - ČESKÁ VIZE

(*1936) filosof, sociolog, Praha

zveřejněno v Kavárně iDNES.cz v neděli 16. srpna 2009

Před nějakými třiceti lety jsme si s přáteli udělali anketu, co bude, až to praskne, a já je tehdy zchladil tím, že to tu stejně skoupí ti bohatší a půjde jen o to, aby si nás koupili na víkendové chatky a ne jako skládku. Nic z toho se kupodivu nestalo a mně tak čekalo dvacet let většinou příjemných překvapení. Dnes bych naopak zkusil říct, co bych si opravdu přál – ne už pro sebe, ale řekněme pro vnoučata. Na první místě samozřejmě daleko **důstojnější a opravdovější vztah k Evropě a EU**, bez níž nám hrozí jen zahnívající rybníček plný zbabělců a šovinistů. Pro tu (ještě) lepší Evropu budeme ovšem muset něco udělat, a to hlavně sami se sebou. Nemusíme „dávat světu“ žádné nobelisty, vynálezce ani rekordmany, ale musíme se postarat, aby naši potomci nezapomněli česky, a kvůli tomu se dobře naučili aspoň dva další jazyky. Pak se totiž přestanou těch druhých bát, jako se jich nebáli naši předkové. A kdo se nebojí, nemusel by možná ani tolik lhát a podvádět, nemusel by se zviditelňovat hloupým furiantstvím, dodávat si kuráž strašením a mlácením lidí tmavší pleti a jinými hrdinskými činy. Moc by mě těšilo, kdyby si naši potomci lépe vážili toho, co nám tu zbylo po předcích, počínaje jazykem a kulturou, přes krásná městečka a kostelíky, až po kytky a lesy. Už dnes z nich žijeme víc než ze všech zázračných technologií dohromady a kdyby se to naši mladí naučili lépe, mohli by tu žít v míru a radosti – a sem tam třeba i něco vymyslet, udělat a vytvořit, i když to nebude na žádnou Nobelovku. Naše milá země by se tak mohla stát jakousi oázou, kam se budou ti uštvaní manažeři, specialisté a vůbec „úspěšní lidé“ jezdit léčit ze svých úspěchů a infarktů, protože jim ukáže, že se dá žít i bez toho. Pro mladé lidi, kteří to dnes hledají v Indii, by měla tu výhodu, že je blízko, je tu čisto a příjemný vzduch – jen kdyby tu ještě byli taky tak příjemní, pohostinní a poctiví lidé, kteří se zkrátka nebojí.

*ČESKÁ VIZE = deset nejdůležitějších hodnot, na kterých by měla stát budoucnost naší společnosti
KRÁTKÁ (cca 40 řádků, 1 strana A4) ESEJ (sloupek, črta, úvaha, reflexe, komentář, dialog, výzva,
poselství, zpráva, dopis, návod, kuchařka, seznam, grafika...) formulovaná pro závěrečný díl ročního
cyklu diskusí KABINET HAVEL – Úsvit v Čechách, který se uskuteční 19. listopadu 2009 v Brně.*